

Stuurgroep Normstelling water en lucht

Akkoord WG normstelling water en lucht	15-12-2015
Akkoord SG normstelling water en lucht	11-01-2016

A. van Leeuwenhoeklaan 9
Bilthoven
3721 MA Bilthoven
www.rivm.nl

T 030 274 91 11
F 030 274 29 71

Datum

14 januari 2016

Behandeld door

C.E. Smit
VSP

T 030 274 33 92
F 030 274 44 01
els.smit@rivm.nl

memo

beleidsmatig vaststellen VR's voor water

Gevraagde actie

De Werkgroep normstelling water en lucht heeft voorstellen behandeld voor de vervanging van het Verwaarloosbaar Risiconiveau voor een aantal stoffen in water behandeld. De WG verzoekt de Stuurgroep deze waarden beleidsmatig vast te stellen en daarmee akkoord te gaan met publicatie op de website Risico's van Stoffen.

Toelichting

In 2013 is het normensysteem van de Helpesk water naar de website Risico's van Stoffen overgegaan. Bij die overgang zijn normen waarvan de herkomst niet duidelijk was, niet direct op RVS geplaatst, maar "geparkeerd" in een pdf. Het is de bedoeling dat de pdf op termijn overbodig is door de normen alsnog officieel vast te stellen, of af te voeren omdat er betere alternatieven zijn. In deze notitie doet het RIVM voorstellen voor een aantal Verwaarloosbare Risico's uit deze pdf.

De voorstellen zijn in onderstaande tabel samengevat, details staan in Bijlage 1.

Stof	Streefwaarde in pdf	Voorstel
4-chlooraniline	0,0022 µg/L	geen VR vermelden (beschermingsniveau JG-MKN is al gelijk aan Nederlands VR)
benzo[b]fluorantheen; 3,4-benzofluorantheen	0,3 ng/L	VR 3 ng/L vaststellen op basis van Europese KRW-norm
dimethoaat	0,7 ng/L	VR 0,7 ng/L vaststellen
hexachloorethaan	6,7 ng/L	VR 4,4 ng/L vaststellen
isodrin	0,1 ng/L	VR 0,1 ng/L vaststellen voor som van drins
para-tert-octylfenol	0,001 µg/L	VR 1,2 ng/L vaststellen
pentabroomdifenylether	0,005 ng/L	VR 0,005 ng/L vaststellen
2-propanol, isopropanol	980 µg/L	VR 980 µg/L (opgelost) vaststellen
4-chloor-2-methylfenol (PCOC)	0,5 µg/L	VR 0,5 µg/L (opgelost) vaststellen
antimoon	0,4 µg/L	<ul style="list-style-type: none"> • JG- en MAC-MKN opnemen als MR bij wijziging van MR • VR 0,056 µg/L (opgelost; 0,12 µg/L totaal) vaststellen
arseen	1 µg/L	<ul style="list-style-type: none"> • JG- en MAC-MKN opnemen als MR bij wijziging van MR • VR 0,05 µg/L (opgelost, excl. achtergrond) vaststellen
formaldehyde; methanal	1,8 µg/L	VR 1,8 µg/L vaststellen
koper	0,5 µg/L	geen VR vermelden (JG-MKN is afgeleid met correctie voor biologische beschikbaarheid)
zilver (zoute wateren)	0,01 µg/L	<ul style="list-style-type: none"> • JG- en MAC-MKN opnemen als MR bij wijziging van MR • VR 0,10 ng/L (zoet; opgelost, excl. achtergrond) en 0,81 ng/L (zout; idem) vaststellen • Voetnoot met saliniteitsafhankelijke waarden toevoegen.
trifenyyltin-verbindingen (zoute wateren)	0,009 ng/L	<ul style="list-style-type: none"> • JG- en MAC-MKN opnemen als MR bij wijziging van MR • VR 2,3 pg/L (zoet; opgelost; 2,4 pg/L totaal) en 2,3 pg/L (zout; opgelost en totaal) vaststellen

Bijlage 1

Stof	CAS	Normtype pdf	Waarde	Toelichting en voorstel
4-chlooraniline	106-47-8	LANDOPPERVLAKTEWATEREN streefwaarde (totaal)	0,0022 µg/L	De streefwaarde van 0,0022 µg/L komt uit RIVM-rapport 601714002 en is gelijk aan de MPC/100 (=JG-MKN/100). De JG-MKN van 0,22 µg/L is in Rijnkader overgenomen. Deze waarde is echter gebaseerd op de route mens-via-vis. Voor de JG-MKN hanteert de KRW hanteert voor genotoxisch carcinogenen een risiconiveau van 10 ⁻⁶ per leven. Dit komt overeen met het Nederlandse VR. Als de JG-MKN voor genotoxisch carcinogenen is gebaseerd op de route mens-via-vis, wordt er daarom geen apart VR afgeleid. → VR verwijderen uit pdf, op RVS bij VR voetnoot plaatsen "JG-MKN is gebaseerd op additioneel kankerrisico van 10 ⁻⁶ per leven, dit komt overeen met Nederlandse VR".
benzo[b]fluorantheen; 3,4-benzofluorantheen	205-99-2	LANDOPPERVLAKTEWATEREN streefwaarde (totaal)	0,3 ng/L	Benzo[b]fluorantheen valt onder de PAKs die in de Richtlijn Prioritaire Stoffen zijn opgenomen en staat in het BKMW. Er geldt een JG-MKN van 0,03 µg/L voor de som van benzo[b]- en benzo[k]fluorantheen. Het Europese EQS-dossier geeft een JG-MKN van 0,03 µg/L. JG-MKN/100 = 3 ng/L → streefwaarde 3 ng/L verwijderen uit pdf en opnemen als VR op RVS met opmerking "afgeleid van JG-MKN".
dimethoat	60-51-5	LANDOPPERVLAKTEWATEREN streefwaarde (totaal)	0,7 ng/L	Waarde is afkomstig uit RIVM rapport 601714001. → streefwaarde 0,7 ng/L verwijderen uit pdf en opnemen als VR op RVS onder verwijzing naar 601714001 als wetenschappelijke bron.
hexachloorethaan	67-72-1	LANDOPPERVLAKTEWATEREN streefwaarde (totaal)	6,7 ng/L	In RIVM-rapport 601782013 is VR afgeleid als 4,4 ng/L op basis van JG-MKN van 0,44 µg/L → streefwaarde 6,7 ng/L verwijderen uit pdf en VR 4,4 ng/L opnemen op RVS onder verwijzing naar 601782013 als wetenschappelijke bron.
isodrin	465-73-6	LANDOPPERVLAKTEWATEREN streefwaarde (totaal)	0,1 ng/L	Drins staan als in de Richtlijn prioritaire stoffen en BKMW, de wettelijke norm voor de som van drins is 10 ng/L → streefwaarde 0,1 ng/L verwijderen uit pdf en opnemen als VR op RVS met opmerking "afgeleid van JG-MKN" en voetnoot dat waarde geldt voor som drins.

Stof	CAS	Normtype pdf	Waarde	Toelichting en voorstel
para-tert-octylfenol	140-66-9	LANDOPPERVLAKTEWATEREN streefwaarde (totaal)	0,001 µg/L	Para-tert-octylfenol staat in de Richtlijn Prioritaire Stoffen en BKMW. Het Europese EQS-dossier geeft een JG-MKN van 0,12 µg/L. JG-MKN/100 = 1,2 ng/L → streefwaarde 0,001 µg/L verwijderen uit pdf en VR 1,2 ng/L opnemen op RVS met opmerking "afgeleid van JG-MKN".
pentabroomdifenylether	32534-81-9	LANDOPPERVLAKTEWATEREN streefwaarde (totaal)	0,005 ng/L	PBDE staat in de Richtlijn Prioritaire Stoffen en BKMW. Het Europese EQS-dossier geeft een JG-MKN van 0,5 ng/L. JG-MKN/100 = 0,005 ng/L → streefwaarde 0,005 ng/L verwijderen uit pdf en opnemen als VR op RVS met opmerking "afgeleid van JG-MKN".
2-propanol, isopropanol	67-63-0	OPPERVLAKTEWATER streefwaarde (opgelost)	980 µg/L	Op RVS staan MTR totaal en opgelost van 98000 µg/L en VR totaal van 980 µg/L → streefwaarde 980 µg/L (opgelost) verwijderen uit pdf en opnemen als VR op RVS met opmerking "afgeleid van MTR".
4-chloor-2-methylfenol (PCOC)	1570-64-5	OPPERVLAKTEWATER streefwaarde (opgelost)	0,5 µg/L	Op RVS staan MTR totaal en opgelost van 50 µg/L en VR totaal van 0,5 µg/L → streefwaarde 0,5 µg/L (opgelost) verwijderen uit pdf en opnemen als VR op RVS met opmerking "afgeleid van MTR".
antimoon	7440-36-0	OPPERVLAKTEWATER streefwaarde (opgelost)	0,4 µg/L	Op RVS staan nog de oude MTR-waarden. In de nieuwe MR komt een JG-MKN van 5,6 µg/L (opgelost) met als bron RIVM-rapport 601357001. In dit rapport staan ook JG-MKN van 12 µg/L (totaal), VR 0,056 µg/L (opgelost) en VR 0,12 µg/L (totaal). LET OP: in rapport staat een typefout in § 4.1.5, de berekening in Annex I is wel goed. → Vaststelling MR afwachten → JG-MKN van 5,6 µg/L (opgelost) en 12 µg/L (totaal) opnemen op RVS, VR 0,4 µg/L verwijderen uit pdf en VR 0,056 µg/L (opgelost) en 0,12 µg/L (totaal) opnemen onder verwijzing naar 601357001 als wetenschappelijke bron.

Stof	CAS	Normtype pdf	Waarde	Toelichting en voorstel
arseen	7440-38-2	OPPERVLAKTEWATER streefwaarde (opgelost)	1 µg/L	Op RVS staan nog de oude MTR-waarden. In de nieuwe MR komt een JG-MKN van 0,5 µg/L (opgelost, excl. achtergrond) met als bron https://www.iksr.org/fileadmin/user_upload/DKDM/Dokumente/Fachberichte/DE/rp_De_0164.pdf . → Vaststelling MR afwachten → JG-MKN van 0,5 µg/L (opgelost) opnemen op RVS; streefwaarde 1 µg/L verwijderen uit pdf en VR 0,05 µg/L (opgelost, excl. achtergrond) opnemen op RVS met opmerking "afgeleid van JG-MKN".
formaldehyde; methanal	50-00-0	OPPERVLAKTEWATER streefwaarde (opgelost)	1,8 µg/L	Op RVS staan MTR totaal en opgelost van 180 µg/L en VR totaal van 1,8 µg/L → streefwaarde 1,8 µg/L (opgelost) verwijderen uit pdf en opnemen als VR op RVS met opmerking "afgeleid van MTR".
koper	7440-50-8	OPPERVLAKTEWATER streefwaarde (opgelost)	0,5 µg/L	Op RVS staan nog de oude MTR-waarden. In de nieuwe MR komt een JG-MKN van 2,4 µg/L (opgelost, incl. achtergrond). De waarde van 2,4 µg/L is afgeleid met een correctie voor biologische beschikbaarheid en vertegenwoordigt een veilige waarde voor kwetsbare wateren. De gebruikelijke manier om een VR af te leiden door de JG-MKN door 100 te delen is hier niet van toepassing. → bij het verschijnen van de aangepaste MR de streefwaarde uit de pdf verwijderen

Stof	CAS	Normtype pdf	Waarde	Toelichting en voorstel
zilver (zoute wateren)	7440-22-4	OPPERVLAKTEWATER streefwaarde (opgelost)	0,01 µg/L	<p>Op RVS staan nog de oude MTR-waarden. In de nieuwe MR komt een JG-MKN (zoet) 10 ng/L (opgelost, excl. achtergrond) en een JG-MKN (zout) van 81 ng/L (opgelost, excl. achtergrond; geldig bij 34‰ saliniteit). Deze waarden komen uit RIVM-rapport 601714023. Rapport geeft ook VR van 0,10 ng/L (zoet) en 0,81 ng/L (zout). De waarden voor zoutwater zijn saliniteitsafhankelijk.</p> <p>→ Vaststelling MR afwachten → JG-MKN zoet van 10 ng/L (opgelost, excl. achtergrond) en JG-MKN zout 81 ng/L (opgelost, excl. achtergrond 34‰) opnemen op RVS; streefwaarde 0,01 µg/L verwijderen uit pdf en VR van 0,10 ng/L (zoet) en 0,81 ng/L (zout) opnemen op RVS onder vermelding van RIVM-rapport 601714023 als wetenschappelijke bron. Voetnoot met saliniteitsafhankelijke waarden toevoegen.</p>
trifenyln-verbindingen (zoute wateren)		OPPERVLAKTEWATER streefwaarde (totaal)	0,009 ng/L	<p>Op RVS staan nog de oude MTR-waarden. In de nieuwe MR komt voor trifenyln (som van acetaat, chloride en hydroxide) een JG-MKN (zoet) 0,24 ng/L (totaal) en een JG-MKN (zout) van 0,23 ng/L (totaal). Corresponderende concentraties opgelost zijn 0,23 ng/L voor zoet en zout. Deze waarden komen uit RIVM-rapport 601714018. Rapport geeft ook VR van 2,3 pg/L (opgelost), uitgedrukt als totaalconcentratie is dit 2,4 pg/L (zoet) en 2,3 pg/L (zout).</p> <p>→ Vaststelling MR afwachten → JG-MKN zoet van 0,24 ng/L (totaal; 0,23 ng/L opgelost) en JG-MKN zout 0,23 ng/L (totaal = opgelost) opnemen op RVS; streefwaarde 0,009 ng/L verwijderen uit pdf en VR van 2,4 pg (zoet, totaal; 2,3 pg/L opgelost) en 2,3 pg/L (zout, totaal = opgelost) opnemen op RVS onder vermelding van RIVM-rapport 601714018 als wetenschappelijke bron.</p>